

Lätt som en plätt

En krusidullfri upplaga

Utställning

FOR
DUMMIES[®]

Lär dig:

- Varför ska du ställa
- Vad behöver du
- Tips och trix

Micke Åsman

Hela det här dokumentet är fritt att använda precis hur som helst. //Micke Åsman

Förord

Utställning, smaka på ordet en gång till, utställning... hur smakar det? Lite otäckt kanske, du är inte ensam, har man aldrig varit på en utställning och inte vet hur det går till är det lätt att bli rädd och avstå istället för att ta steget och anmäla sig, man vet att det finns en domare som bedömer och blir man då inte automatiskt bedömd själv också? Och du som har så ohyfsad hund som du ständigt får skämmas över har väl inte på utställning att göra? Klumpen i magen bara växer så fort du tänker på utställning. Många karlar tycker det är larvigt och fjantigt med utställning, i själva verket är de osäkra, frun eller sambon som är lite tuffare får ta hand om saken när det gäller utställning. Det är därför vanligast att det är chefen i huset som ses i ringen.

MEN LUGN!

Jag vet en tjej som var väldigt nervös inför den första utställningen hon skulle på, hon trodde det skulle vara en arena med läktare runt utställningsringen med buande eller applåderande fans, som på en fotbollsmatch eller cirkus. Gissa om hon blev förvånad...

I denna lilla skrift ska jag försöka förklara hur det går till från början till slut på basic nivå, jag nöjer mig med att berätta om SSF:s egna utställningar, det arrangeras andra former av utställningar som jag inte tänker beröra här.

Innehållsförteckning

1. Varför Utställning
2. Vad krävs för att ställa ut
3. Vart kan du ställa
4. Anmälan och kostnader
5. Saker att ta med när du åker iväg
6. Så här kan det gå till
7. Att träna på innan, prisvärder

1. Varför Utställning

För att hjälpa till med avelsarbetet anordnas utställningar av de olika lokalklubbarna inom SSF organisationen, resultaten hjälper till att upprätthålla och förbättra det exteriöra hos raserna. Resultaten på bedömningarna blir en viktig pusselbit för att avgöra hur pass bra olika kombinationer blivit från olika avelsdjur. Kanske är det också så att din hund är ett lämpligt ämne att avla på.

Det läggs ner mycket tid när valp ska köpas att hitta det bästa utifrån utställningar och jaktprovsresultat. Kvittot på om det blev bra eller inte hänger där i andra ändan på ditt koppel. Avelsråd och uppfödare vill självklart veta om det var en bra parning eller inte, det är därför du ska ställa ut. När du ställer ut hjälper du till att framtidssäkra rasen. Precis på samma sätt som när du går jaktprov. Det är alltså inte skönhet och hur duktig DU är som det handlar om utan hur väl hundarna stämmer mot gällande rasstandard. Intäkter från utställningar är också ofta den största inkomstkällan för lokalklubbarna så du hjälper också dem ekonomisk när du ställer ut och köper fika.

2. Vad krävs för att ställa ut

- Du behöver vara medlem i någon av de olika SSF lokalklubbarna. Kontaktinformation till närmaste klubb finner du på SSF:s hemsida tradskallare.se, Får du tidningen Ståndskall i brevlådan är du redan medlem.
- Du behöver en Norrbottenspets eller en Finsk spets med tillhörande stamtavla och hunden ska vara registrerad hos SKK samt vara vaccinerad enligt rekommendationer därifrån.
- Ett koppel, selar och breda halsband lämpar sig inte i ringen då det ”döljer” hunden. Så något nätt och smalt är att föredra.
- En anmälan måste oftast vara arrangören tillhanda senast 7 dagar innan utställningsdagen

3. Vart kan du ställa

Alla utställningar annonseras i tidningen ståndskall som kommer ut 4 gånger per år.

En bra överblick få man annars på denna webbsida <https://ssf-riks.se>

4. Anmälan och kostnader

När du anmäler dig till en utställning så använder du samma blankett som till jaktprov, du kryssar bara i utställning istället. Blanketten finns på SSF:s Hemsida bara att fylla i och skicka in. I blanketten ser du de olika klasserna beroende på ålder som du kan ställa i. Kostanden kan skilja en del lokalklubbar i mellan, i min lokalklubb kostar det 250 kronor, 50 kronor för valpar. Du kan anmäla dig till utställningar som arrangeras av andra lokalklubbar än den du själv är med i. Det finns olika klasser att ställa i, vilken du ska ställa i beror på ålder på hunden, åldersklasserna redovisas i blanketten för anmälan.

5. Saker att ta med när du åker iväg

- Hunden, Stamtavlan och vaccinationskort samt ett koppel med lite tunnare halsband samt hundbajspåsar.

- Kläder & skor som du kan röra dig i, du kommer säkert stå still mesta delen av tiden men rätt som det är ska du röra på dig i ringen. Så ta något som inte är allt för klumpigt.
- Kontanter, oftast finns fika att köpa och fika är gott. Dessutom är det vettigt att köpa en utställningskatalog på plats (~20 spänn) så du ser vad de andra hundarna heter och vem som äger dem.
- En säkerhetsnål om arrangören glömmer att tillhandahålla en sådan tillsammans med nummerlappen du får som ska fästas på dina kläder. Bajspåsar är också bra att ha med sig.
- Hundgodis, det är helt okej att ge hunden godis i ringen.

6. Så här kan det gå till

Du är framme vid platsen där utställningen ska hållas, den ska starta 10:00 men du är där redan 09:15, det är bra, du har således gott om tid både för inskrivning och hinner rasta innan start.

Du tar med dig stamtavlan och vaccinationskortet och frågar en person du träffar vart inskrivningen är, hon pekar och du hittar dit. Vid inskrivningen visar det sig att den här klubben har en chipläsare, det är väldigt ovanligt men du får därför gå ut och hämta hunden för att få detta avklarat. Hunden skannas och prickas av och du får en nummerlapp. Arrangören har missat det där med säkerhetsnålar men det gör ju ingen för en sådan har du med dig. Killen som sitter och prickar av dig frågar om du vill köpa en katalog, självklart ska du ha en sådan och du får betala 20 spänn. I katalogen står namn på alla hundar och ägare. Du fäster lappen på vänster sida på ditt bröst Nr. 10. Sedan går du ut med stamtavla & vaccinationskort och lämnar det i bilen. Nu finns tid att strosa runt och rasta, hunden passar på att skita nästan omgående för nu är det spännande. Bajspåsen har du pinsamt nog såklart glömt i bilen, men du möter en tjej med en gullig liten valp, du få en påse av henne och ni börjar småprata. Det visar sig att din hund och hennes valp ha samma pappa. Vad roligt! Du går tillbaka och ser att det dykt upp fler som är på väg till inskrivningen, skönt att ha det avklarat tänker du för nu börjar det bli trångt en kvart före start. Plötsligt blir det ett herrans liv det är en hund som stormskäller och lever skithus. Killen med den höljudda hunden kommer fram till dig och han presenterar sig men du hör inte vad han säger för den där jobbiga hunden, men du lyckas uppfatta att hunden heter Coffy. Killen avlägsnar sig skamset och sätter sin hund i bilen.

Klockan blir 10 och du går till utställningsringen, ringen är kvadratisk cirka 10x8 meter, med en vägkon i varje hörn som förbinds med plastband som det står Pedigree på, inget proffsbygge direkt. Domaren hälsas välkommen och utställningen startar med valpklass hanar Norrbottenspets. 3 ägare försöker få kontroll på sina små livliga hanar. Du börjar bli lite nervös, du märker att folk tittar på dig och bläddrar i sina kataloger. Det gör de för att de ser din fina hund och nu bläddrar de för att se vad nummer 10 heter och vart den kommer ifrån. Eventuellt kan de göra en liten notering med en penna också.

Så ropas nummer 10 äntligen in i ringen tillsammans med 8 och 9 det är juniorklass tikar.

Du kliver över det gula plastbandet och domaren möter upp dig, han säger åt dig att ställa dig efter långsidan på ringen han pekar, nummer 8 står mitt emot och 9 på kortsidan. Domaren kommer med sin mätsticka du ställer dig på knä och ”stöttar” hunden genom att hålla den lite under bröstet. Det går bra 42 cm. Sedan är det dags för tandvisning. Domaren går runt och kollar tänderna på alla 3 i tur och ordning, även det går bra för du stöttar hunden med din närhet när du står på knä bredvid. Bra att du tränat på det där tänker du. Domaren säger till att ni ska börja röra på er, håll avstånd hör du honom ropa så du få sakta ner lite för att inte springa in i nummer 8. Du märker att det går rätt bra, hunden är följsamt och springer snällt vid din vänstra sida i trav. Ni springer några varv innan domaren säger tack det är bra, stanna. Så går domaren runt och tittar och småpratar lite med hundarna. Han ber 9 och 10 gå ur ringen sedan får nummer 8 springa för sig själv där inne i ringen. Den hunden får Very good och får lämna ringen Nummer 9 får Excellent och CK. Och dra på trissor det får även din hund.

Nummer 9 får komma in i ringen igen och tävla mot dig och din hund i något som kallas konkurrensen. Det visar sig att du vinner över 9:an. Ringsekreteraren kommer mot dig med rosetter och berättar att du ska in igen lite senare för att tävla om Bästa tik. Är det så enkelt tänker du. Det är några klasser kvar men när jaktklassen för tikan är klar är det dags för dig att ändra ringen igen. Flera utställare kommer fram och vill veta mer om dig och din hund medan du står och väntar, mycket jaktsnack hinner det bli, det är riktigt trevligt Alla hundar är så lugna och fina utom den där Coffy, som ständigt försöker överrösta allt annat. Inget vidare ledarskap där inte tänker du.

Andra nyfikna har också kommit för att titta med sina hundar, det är såna som inte är redo ännu för de har inte läst den här boken, dom måste du stötta och försöka pusha så de kommer till utställningar dom också.

Tyvärr så slutar historien här, mest för att jag känner mig trött och inte orkar skriva mer, hur det går får du se när du själv ställer ut. Du behöver inte själv lista ut vad du ska göra eftersom domaren och sekreteraren hela tiden stöttar och talar om hur du ska bete dig, försök lyssna på dem och du kanske slutar som BIS hur struligt du än tycker det verkar.

7. Att träna på innan, prisvalörer.

Valörerna på bedömningarna är följande i fallande ordning.

Excellent= du har en skitfin rastypisk hund

Very good=du har en otroligt fin rastypisk hund

Good=du har en fin hund

Sufficient=du har en fin hund men den här domaren hakade upp sig på något

Disqualifed=du har en fin hund men den något är knepigt

Utöver dessa nivåer finns tilläggspriser att erövra, dessa priser kan dock bara utdelas om hunden redan fått Excellent.

CK=Championkvalité som betyder att hunden är så pass bra att den kan bli champion.

Cert= Certifikat, Cert utdelas bara om du ställer ut hunden i jaktklass. För att få ställa i jaktklass behöver du först ha nått pris på något jaktprov. När du har 3 stycken cert och minst ett andra pris på jaktprov blir din hund utställningschampion.

BIR= Bäst i rasen

BIM= Bäst i motsatt kön

BIS=Bäst i show (Redovisas inte på hunddata men är roligt att få)

HP= Hederspris delas ut i valpklasserna

Träna på.

Spring runt med kopplad hund i ett tempo som är så pass snabbt att hunden kommer upp i trav på din vänstra sida. Öva på kontakten så den svänger när du svänger och är ”följsam”. Vissa hundar behöver ett ganska högt tempo för att visa upp sig på bästa sätt. Du ska inte lunka fram och se trött ut. Domaren kommer att be dig öka farten om det går för sakta eller be dig minska om det går för fort. Jag brukar ha godis i vänsterficka och springa med handen instoppad för att fånga intresse

Öva på STÅ, när du står still på en hundutställning ska hunden inte sitta utan stå., låt hunden stå framför och titta på dig samtidigt som du säger ”STÅ”, sätter den sig säger du NEJ. När den står framför dig som du vill beröm och ge den leverpastej.

Träna på tandvisning, gärna att någon främmande får titta på tänderna, går det bra beröm och belöna med blodpudding.

Mankhöjdmätning, försök att träna på detta, simulera en mätsticka med en tumstock eller något annat lämpligt. På omslaget ser du en mätsticka och hur husse stöttar hunden, en del hundar tycker det här momentet är lite läskigt därför stöttar du och hjälper hunden genom mätningen.

Kom ihåg att ta med godis till utställningen också, det är ju mysigt att bjussa andra hundar också så ladda upp förrådet i fickan.

Slutord

Jag är långt ifrån någon specialist på området utan en glad amatör, därför är jag inte den bästa att besvara djuplodande frågor men tänk på att domare dömer olika, så ställ ut din hund några gånger för olika domare för att få ett snitt på bedömningen, det är roligt och du träffar andra människor med samma intresse. Men glöm inte att gå jaktprov också så du kan tävla om cert och förhoppningsvis få en utställningschampion, det är mumma det.

//Micke Åsman